

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

7DE ÅRG.

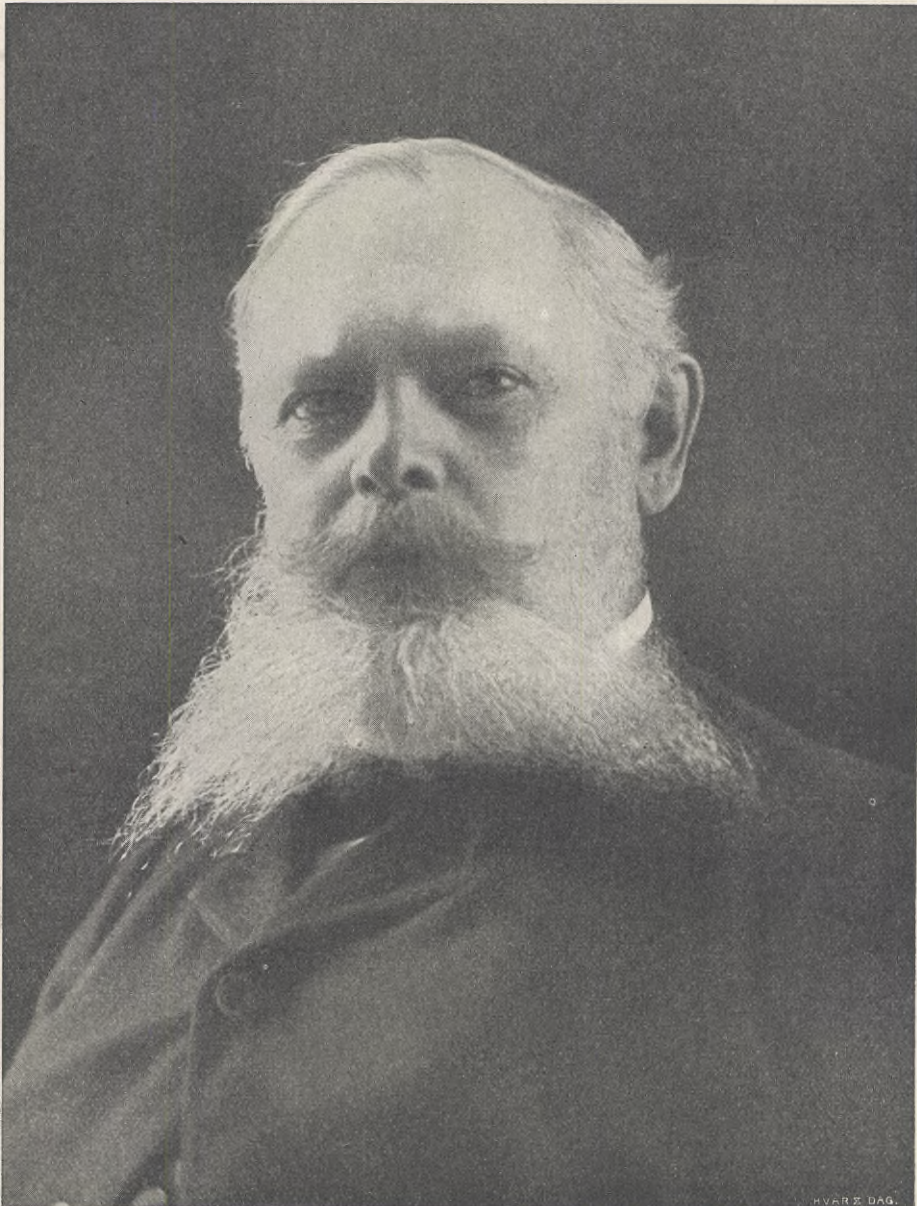
DEN 23 SEPTEMBER 1906.

N° 52

OBS. Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes. **OBS.**

INNEHÅLL: Raabska pensioneringsförslaget. — Danske konungens besök i Sverige. — Uppsala nya spärvägar. — "Prinsessan Törnrosa" af Sten. — Brokigt utomlandsnytt. — En bekant tafla. — Skytterörelsen bland skolungdomen. — Johan Olof af Zellén. † — Claude Gerard, 85 år. — Telefonering utan tråd. — Mr Cotelle. — Professor Vidal de la Blache. — Skräckväldet i Ryssland. — Kinas emanciperung. — De stora idrottstävlingarna i Stockh lmn. — Museiförvärf i Göteborg. — "När höststormen hviner" af Sten. — Vekans porträttgalleri. — Från Lundströmsbystens affäckning i Jönköping. — Illustreradt allehanda.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1906

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Skiftesparre.

FRIHERRE G. A. RAAB.
FOLKPENSIONERINGSFÖRSLAGETS UPPHOFSMAN.

RAABSKA PENSIONERINGSFÖRSLAGET.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

I september månad för jämt tio år sedan började friherre Gustaf Raab propagandan för sitt folkpensioneringsförslag, hvilket emellertid då var i åtskilliga stycken annorlunda än det nu föreliggande. I september 1896 höll den energiske mannen nämligen sitt första föredrag därom på Arbetareföreningen i Göteborg — i hvilken stad friherre Raab ständigt haft en varm vän till förslaget i redaktören Henrik Hedlund — och något senare i Stockholm. Han har sedan den tiden hållit hundratals föredrag i ämnet öfverallt i Sveriges land, och Raabska idén omfattas numera med intresse från många håll. Till och med i Riksdagen har det stora pensioneringsförslaget på sätt och vis åtminstone indirekt varit föremål för sympati. Med anledning af väckta motioner rörande invaliditets- och ålderdomspensionering gaf nämligen Andra kammarens femte tillfälliga utskott ett utlåtande, hvilket rönt inflytande af Raabska förslaget. Men så hade också Henrik Hedlund sitt namn härunder, liksom i förra dagar Adolf Hedlund yttrat sig i samma riktning.

Friherre Raab kunde med en viss stolthet påpeka just detta på den middag, som gafs den 11 september å Hasselbacken, efter det att förslaget upphofsman i spetsen för kommitterade, som utarbetat förslaget, och deputerade från de olika länen, särskildt anlända till hufvudstaden, uppvakat konungen och statsministern. Konung Oscar lofvade som konstitutionel regent att låta sina rådgifvare taga förslaget under ompröfning, och excellensen Lindman tyckte i det stora hela ställa sig sympatiskt mot idén.

Deputationen hade tillkommit på sådant sätt, att på sin tid rikets samtliga landshöfdingar uppmanades att hvar och en i sin stad tillsätta ur olika samhällsklasser valda granskningsnämnder, bestående af 15 å 20 personer, för att taga pensioneringsförslaget i öfvervägande. Dessa nämnder ha bestått af arbetare, handverkare, bönder, godsägare, affärs-, industri- och tidningsmän samt några kvinnor. Efter att ha fullgjort sitt uppdrag och gillat förslaget, har hvarje nämnd valt en representant till deputationen. Af dessa representanter voro fyra kvinnor.

Den man som med orubblig tro på det goda i sin sak och icke sällan föremål för ett visst förlöjligande, gifvit initiativet och genom tio års arbete också lyckats gifva saken så pass fast form, som den nu har, friherre Gustaf Adolf Raab, är född den 17 maj 1844 i Ryssby socken i Kalmar län. Efter 1867 aflagd underofficersexamen, blef R. samma år underlöjtnant vid Första Lifgrenadierregementet, 74 löjtnant och 86 kapten, hvarefter han 95 tog afsked med tillstånd att kvarså som kapten i regementets reserv.

Raabska pensioneringsförslaget går ut på icke allmän folkpensionering, utan pension för dem, som drabbas af varaktig invaliditet, d. v. s. oförmåga till själf försörjning och därjämte stå under en viss inkomstgräns.

De grunder, på hvilka förslaget hvilat, kunna sammanfattas i följande punkter: 1) Alla betala afgift; de behöfvande öfver 15 år undfå pension; 2) pensionen afmätes efter behovet, dock så att arbete och sparsamhet uppmuntras; 3) behöfvande barn under 15 år undfå uppfostringshjälp; 4) arbetsgifvare m. fl. samt kommunerna ansvara för afgifternas inbetalande; 5) de, för hvilka kommunen betalat afgift, försörjas af kommunen; 6) den nu lefvande generationen under 60 år medtages

DEPUTATIONEN I FOLKPENSIONERINGSFRÅGAN SAMLAD PÅ HASSELBACKEN DEN 11 SEPT.
 Från vänster å bilden sittande: Borgmästarinnan Drake, Sundsvall, Fru Nygren, Kalistad, Generalinnan Ahelin, Sthlm, Friherrinnan Akerhielm, Halmstad. Sittande: Fabr. Hållin, Örebro, Kyrkoh. Svenson, Solna. Disp. Kjellström, Salsåker, Helsingborg, Nättraby, Disp. Hasselblad, Sprängsviken, Borgm. Kylander, Västana, Red. H. Hedlund, Göteborg, Ing. Gibson, Jönsered, Godsäg. Dickson, Sparreholm, Frih. Hermelin, Ulfåsa, Grefve von Rosen, Öryhus, Biskop von Scheele, Borgm. Cornelius, Falun, Ing. Nyqvist, Trollhättan, Dompr. Wester, Luleå, Hr Lundstedt, Sköfde, Verkm. Mohr, Huskvarna, Målaren. Antonson, Malmö, Byråchef Oriental, Sthlm, Godsäg. Lundqvist, Vexjö, Dir. Wickman, Vesterås, Fabr. Sandback, Kalmar, Sthlms Arb.-För. ordf. Lindblad, Kontr.-pr. Lundvik, Valbo, Bankdir. Ola Persson, Kristianstad, Dir Velander, Sthlm.

i pensioneringen; 7) kostnaderna fördelas på de enskilde, stat och kommun.

Utrymmet tillåter oss icke att lämna någon ingående redogörelse för förslaget; dagspräsen har för rätten på senare tiden gjort detta, och vi hänvisa därtill. Så mycket bör emellertid sägas, som att alla, äfven de bergade och rika, äro skyldiga att betala afgift till pensioneringen, ehuru de icke komma i åtnjutande af några pensioner, med mindre att deras ekonomiska ställning så försämrats, att de bli behöfvande, d. v. s. komma under det uppdragna strecket. Pensionsafgiften utgår månadsvis med 75 öre för man och 50 öre för kvinna från och med fyllda 18 år intill fyllda 60 års ålder eller till den tid dessförinnan, då pensionsrätt inträder, och inbetalas genom inköp af pensionsmärken, som fästas i den försäkrades pensionsbok. Härför har hvarje man och ensam kvinna öfver 15 år rätt att uppbära pension vid inträdd varaktig oförmåga till själf försörjning, då sammanlagda årsinkomsten af fastighet, kapital, arbete, rörelse, pension, s. k. undantag etc. äfvensom värdet för år räknadt af bostad, kost och andra naturaförmåner icke kan uppskattas till för gift par 500 kr., för ensam man 350 kr., för ensam kvinna 250 kr. Det är sålunda den inkomstgräns, nedanför hvilken pensionsrätt inträder.

Pensionen utgår med halfva skillnaden mellan pensionärens egen årsinkomst och inkomstgränsen. Härigenom stiger sammanlagda årsinkomsten i mån af egna tillgångar och eget arbete. Högsta pensions-

belopp, som kan uppnås, blir på detta sätt kr. 250 och inträder i det fall, att ett gift par saknar hvarje egen årsinkomst.

För att kommunerna skola delta i försäkringskostnaden föreligga — framhålles det — vägande skäl. De befrias dels genom försäkringen från den väsentliga delen af den nu till 17 millioner kr. om året uppgående fattigvårdstungan och dels erhålles därigenom ett nödvändigt korrektiv mot allt för lättvindigt beviljande af pension.

Pensionsväsendet förvaltas af en för hela riket gemensam rikspensionsanstalt, hvarunder i de olika kommunerna lyda resp. pensionsnämnder.

Tydligt är, att ett så vidtgående förslag som det Raabska måste undergå den mest minutiösa pröfning, innan det kan bli fråga om att omsätta detsamma i praktik. Särskildt tyckes det oss af vikt att få uttrönt huruvida fattigvårdstungan verkligen kommer att så helt utgå genom pensioneringen och i samband därmed, i hvilken grad de nya afgifterna bli mer eller mindre betungande för allmänheten i dess helhet i jämförelse med de afgifter, som nu erläggas till fattigvårdens bestridande. Särskildt vackert i afseende på Raabska systemet är, att äfven den, som har en liten aflagd slant, får pension, ty härigenom sträcker sig pensioneringen långt in i samhällslager, som stå ofvanför fattigvården, men ändå behöfva hjälp. Och förvisso innebär Raabska förslaget mycket godt, som, låtom oss hoppas det, kan realiseras.

DANSKE KONUNGENS BESÖK I SVERIGE.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

ANKOMSTEN TILL STOCKHOLM.

RIKSH: Kem. A.-B. Benat Nilfvensnare Sthlm.—f. 10.

En fransysk visit har konung Fredrik af Danmark aflagt i Stockholm, dit han anlände den 11 sept. för att åter följande kväll fortsätta resan till

andra hof. Besöket i Stockholm var det första, som Danmarks nuvarande regent aflagt vid något utländskt hof efter sin tronbestigning.

UPPSALA NYA SPÅRVÄGAR.

Elektriska spårvägar börja nu att finnas litet hvarstades i Sverige, äfven i städer, hvilkas storlek ännu för några år sedan icke skulle ansetts påfordra ett dylikt modernt kommunikationsmedel. Senast har nu den 11 september ett spårvägsnät för elektrisk drift invigts i Uppsala. Universitetsstadens förhållanden komma gifvetvis härigenom att bli betydligt utvecklade, i all synnerhet som ju staden icke haft någon hästspårväg som öfvergångsform.

Till invigningshögtidligheterna samlades styrelsen vid järnvägsstationen och afhämtade där från Stockholm anländande gäster. Färden ställdes så med spårvagn tvärs genom den flaggprydda, af nyfikna uppfyllda staden förbi Akademiska sjukhuset och kasernerna till det bekanta utvårdshuset Grindstugan, där frukostmiddag serverades. Trafiken förklarades öppnad af landshöfding Bråkenhielm.

Särskildt beaktansvärdt är, att Uppsala spårvägar äro de första som trafikeras med svenska motorer. H. S. D. lämnar här en

del bilder från spårvägsinvigningen, och hoppas i sinom tid få återkomma med liknande bilder från andra svenska städer, där den nya tidens behof gjort sig kännbara.

Öfre bilden:
STYRELSEN FÖR UPPSALA
SPÅRVÄGAR:
från vänster:
Direktör Eriksson, kapten Sjöstedt, landshöfding Bråkenhielm, akademisekreteraren von Bahr, Länsveterinär Akerström.

Mellersta bilden:
SPÅRVAGNEN PASSERAR
STORA TORGET.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

SPÅRVÄGSSTALLARNE.

Kliché: Kem. A.-S. litograf. Silfverparre Ström.—Gbg

PRINSESSAN TÖRNROSA.

FÖR HVAR 8 DAG AF STEN.

Jag stod på perrongen med min resväska i handen. Framför mig låg slätten badande i sol — ett ändlöst, böljande haf. hvaröfver landsvägen sträckte sig som en grå strimma. Och på den strimman såg jag, tills det värkte i ögonen af solljus. Skulle där ingen vagn komma emot mig? Hade man glömt den nye informatorns ankomst?

Ja, det såg verkligen så ut. Jag hade alltså ingen annan råd än att ge mig ut i solhafvet till fots. Och litet kränkt i min värdighet som student följde jag den grå strimman, knogande på mina reseffekter och badande i svett. Slutligen, då jag nästan börjat uppge hoppet om att någonsin nå fram, såg jag framför mig en stor, hvit byggnad, omgifven af en lummig park, som i det ögonblicket tycktes mig som det härligaste jag skådat.

Så var jag då ändtligen framme vid Sunne gård. Jag öppnade grinden och gick långsamt genom parken, njutande af svalkan från de höga popplarne. Ingen varelse syntes till; det var som om jag kommit till det sofvande slottet. Ja, bildade inte buskarna ogenomträngliga snår, och såg inte gräsmattan ut, som om den ej på hundra år rörts af människofot? Och — där! — jag stannade som förstenad — där låg ju prinsessan Törnrosa själf! Blott några steg ifrån mig, med hufvudet stödt mot en stubbe, låg en ung flicka med ett ansikte, skärt och hvitt som rosenblad, och det korngula håret hängande upplöst öfver axlarna. Mellan de halföppna läpparna kom andedräkten, lätt som hos ett sofvande barn.

Ja, det *måste* vara prinsessan Törnrosa! Detta milda, älskliga unga ansikte kunde endast tillhöra den prinsessa, vid hvars vagga féen Ljusöga ståt. Skulle jag väcka henne, skulle jag få bli prinsen . . . Och jag såg och såg. Det tycktes mig, att jag aldrig förr sett något så vackert. Drömde jag, eller var jag vaken?

Ändtligen måste jag slita mig ur förtrollningen. Naturligtvis var det en levande ung flicka, och jag borde göra henne uppmärksam på min ankomst. Jag hostade sakta. Långsamt öppnade min prinsessa ögonen och vände hufvudet emot mig. Jag väntade att i nästa ögonblick få se henne rusa upp och kanske ila sin väg, men hon såg endast helt lugnt på mig.

— Förlåt, fröken, sade jag, träffas major Ståhle?
— Ja, han är däruppe i rökrummet, antar jag, svarade hon långsamt, fortfarande liggande kvar i gräset.

Och jag gick, förbluffad öfver hennes sätt och ännu yr i hufvudet af sagoluft.

Major Ståhle satt och bolmade på sin pipa, då jag inträdde. Han reste sig genast och gick artigt emot mig. Och jag såg framför mig en man i sina bästa år, högväxt och smidig, med regelbundna anletsdrag. Han var onekligen mycket vacker. Och dock var det, som om jag ryggat tillbaka vid hans åsyn. Det var något sejande i blicken ur de förnämligt halfslutna ögonen, och kring munnen låg ett drag, som jag ej kunde tyda, något hemlighetsfullt, som skrämde mig — Han hälsade mig emellertid välkommen, beklagade, att man väntat mig först med kvällståget och visade sig på allt sätt älskvärd mot mig, men jag kunde ändock ej vänja mig för en viss känsla af obehag.

Mina tankar skingrades emellertid snart, då man anmälde, att middagen var serverad. Det stora bordet därute under lindarna lyste emot mig så inbjudande med bländhvitt duk och gnistrande glas. Allt mitt intresse koncentrerades nu på maten — jag var så hungrig som man endast kan vara, då man är tjugu år och inte ätit på en hel förmiddag. Jag hade knappast tid att hälsa på majorens äldsta dotter —

en vacker, mörk tjugufemåring, sin fars trogna afbild — eller att skaka tass med den lille fräknige tioåringen, som presenterades som min elev. Först då jag hunnit öfver det rikliga svenska smörgåsbordet och fått min andra tallrik soppa, kom jag ihåg, att jag ännu ej sett "prinsessan Törnrosa".

— Har inte majoren ännu en dotter? frågade jag. Unga fröken skrattade.

— Maj, sade hon, ja, hon har legat och sofvit i gräset, så att hon kunde som vanligt inte bli färdig till middagen. Kandidaten skall veta, fortfor hon, att Maj är ännu aldrig funnen annat än i sofvande tillstånd. — Men där är hon ju.

Och där på sandgången kom hon långsamt gående. Det var min prinsessa — och ändå var det inte hon. Nog var hennes kind skär och hvitt som rosenband och den långa hårflåtan gul som moget korn, men ögonlocken lågo så tunga öfver de stora ögonen, och den mjuka gestalten, som makligt rödde sig framåt, var långt ifrån smärt och slank. Och dock! När jag såg det milda draget kring hennes mun och mötte den rena blicken ur de lugna blå ögonen, då tyckte jag, att det var hon, sagornas prinsessa. — Den äldre system skämtade öfver hennes sömn, och lillebror skrattade med full hals, men Maj åt lugnt sin smörgås och svarade ej ett ord. Det var som om hon ej orkat med det. Och jag måste mot min vilja medge, att hon *var* lat.

Under natten drömde jag om min prinsessa. Smärt och slank stod hon höjd öfver en liten trasig, gråtande pojke. Hennes leende var mildt som en mors, och de stora, öppna ögonen strålade af kärlek. Sakta böjde hon sig ned och kysste den lille. Det var hon, den goda prinsessan, hon som ömmade för de små, de sorgsna och lidande.

Sommaren gick. Min lille odygde elev gaf mig fullt upp att göra — drömmarna om min prinsessa togo också sin tid. I början sökte jag närma mig henne; jag ville göra allt för att väcka henne ur hennes sömn. Jag samtalade med henne i alla möjliga ämnen, jag sökte intressera henne för vår tids stora sociala och politiska frågor. Men allt syntes förgäfvets. På mina entusiastiska föredrag kom ibland ett sömngigt, enstafvigt svar — stundom nöjde hon sig med att gäspa. Någon gång kunde det dock hända, att ögonlocken höjdes en smula och blicken i de blå ögonen blef klar, men så snart jag såg på henne, fick hennes ansikte åter sitt gamla uttryck. Till sist förlorade jag tålmodet och lämnade henne åt sig själf. Mot slutet af sommaren fick jag ock andra saker som upptogo tankarne.

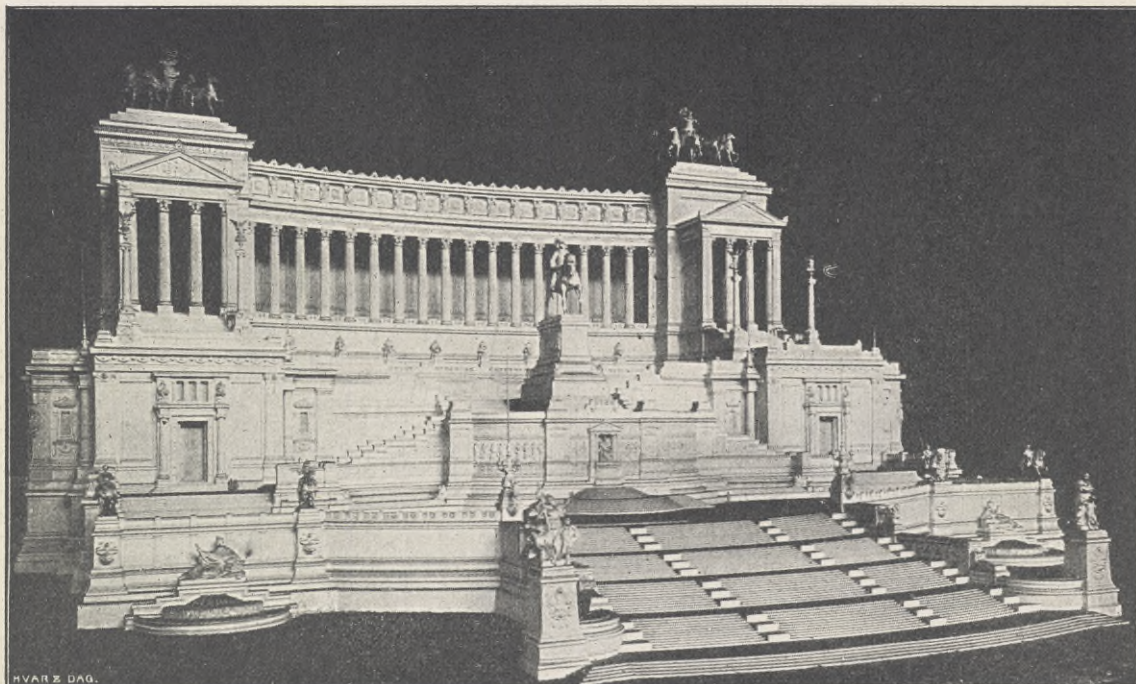
Småningom hade jag börjat ana, att allt ej gick rätt till på Sunne gård. Att majoren ganska mycket låg ute i affärer visste jag, men af hvilket slag dessa voro hade jag ej reda på. Nästan dagligen anlände en eller annan "affärsvän", som tillbringade natten på herrgården och reste påföljande morgon. Alla verkade mer eller mindre obehagligt på mig; somliga föreföllo mig krypande och bakslyga, andra uppträdde rätt och högröstad. Under dessa besök brann ljus i majorens rum natten igenom, och stundom tyckte jag mig höra ljudet af vredgade röster. Majoren blef efter hvarje sådan natt allt blekare, och hans kalla ögon irrade omkring oroligare än förr.

Att äldsta fröken visste allt förstod jag snart af hennes spjånande blick och forcerade munterhet, då något var på färde. Men manne Maj visste hvad som försiggick? Hon tycktes sofva, sofva ständigt. En morgon sökte jag försiktigt föra ämnet på tal. Hon stod med ryggen mot mig, men då jag såg upp, såg jag hennes ansikte i spegeln midt emot. Och ett ögonblick tyckte jag mig se hur hennes ögon vidga-

Forts. å sid. 834)

BROKIGT UTOMLANDSNYTT.

HVAR 2. DAG.

Efter fotografen

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm—Obg

VÄRLDENS STÖRSTA MONUMENT: Modellen till Viktor Emanuel II-monumentet i Rom. Monumentet, hvars arkitekt varit den i föl af lidne Sacconi, har varit under uppförande i 20 år. Arbetet ledes nu af Sacconis förre assistent, bildhuggaren Passerini. Aftäckandet väntas äga rum om tre år i sammanhang med femtioårsminnet af Italiens segrar 1859, hvilka åstadkommo landets sammanlutning till ett rike. Den här visade modellen hade för en kostnad af 80,000 francs utförts af Sacconi för Milanoutställningen och förstördes vid den stora eldsvådan som härjade paviljongen för dekorativ konst.

Efter fotografen

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm—Obg.

DEN FRIVILLIGA AUTOMOBILKÄREN VID DE STORA TYSKA FÄLTMANÖVRERNA I SCHLESIE.

EN BEKANT TAFLA.
FRÅN VÅR KORRESPONDENT I KÖPENHAMN.

Efter fotografi.

SKÅNSKA DRAGONER SOM RIDA UT I VATTNET FRÅN YSTADS STRAND.

Klisché: Bengt Sjöfverparre.

Genom dagspressen finga vi underrättelse om att artisten som målat den bekanta jättetaflan: "Dragoner som rida ut i vattnet från Ystads strand", Oscar Matthiesen skulle på turné i Sverige med sin tafla.

Vi ringde upp den ä skvärde konstnären i telefon och träffade honom hemma.

— Hallå — är det herr Matthiesen?

— Ja!

— Gäller resan Stockholm?

— Ja — det stämmer. Jag har redan varit där uppe en liten titt för att förbereda utställandet af min duk.

— Hur tycker ni om svenskarne?

— De äro ytterst älskvärda och tillmötesgående — som ett bevis härpå kan jag nämna, att direktör Cederström genast erbjöd mig Akademiens solennitetssal till utställningslokal — men den var för liten, nu utställer jag i "Tattersall".

— Tror ni taflan kommer att göra lycka?

— Jag hoppas det — ty motivet är hämtadt från svensk grund — och figurerna på taflan äro porträtt.

— Äro ljusförhållandena goda i "Tattersall"?

— Utmärkta!

— Tillåt oss så att säga: lycka till framgång!

— Tack, tack!

Afringning — — —

Tillfogas bör, att herr Matthiesen som figurmålare är högt ansedd här i landet. Hans sista stora arbete har gjort honom berömd — och vi minnas från dagspressen att denna berömmelse är af ett visst pikant slag.

HVAR 2 DAG.

Efter porträtt.

OSCAR MATTHIESEN.

Klisché: Bengt Sjöfverparre.

SKYTTERÖRELSEN BLAND SKOLUNGDOMEN.

FRÅN SKOLUNGDOMENS SKJUTTÄFLAN I JÖNKÖPING DEN 14 SEPT. Läroverksungdomen i Jönköping hade till gemensam täflan inbjudit kamrater vid läroverken i Göteborg, Skara, Växiö, Halmstad och Kalmar. Ett 150-tal skyttar deltog.

JOHAN OLOF AF ZELLÉN. †

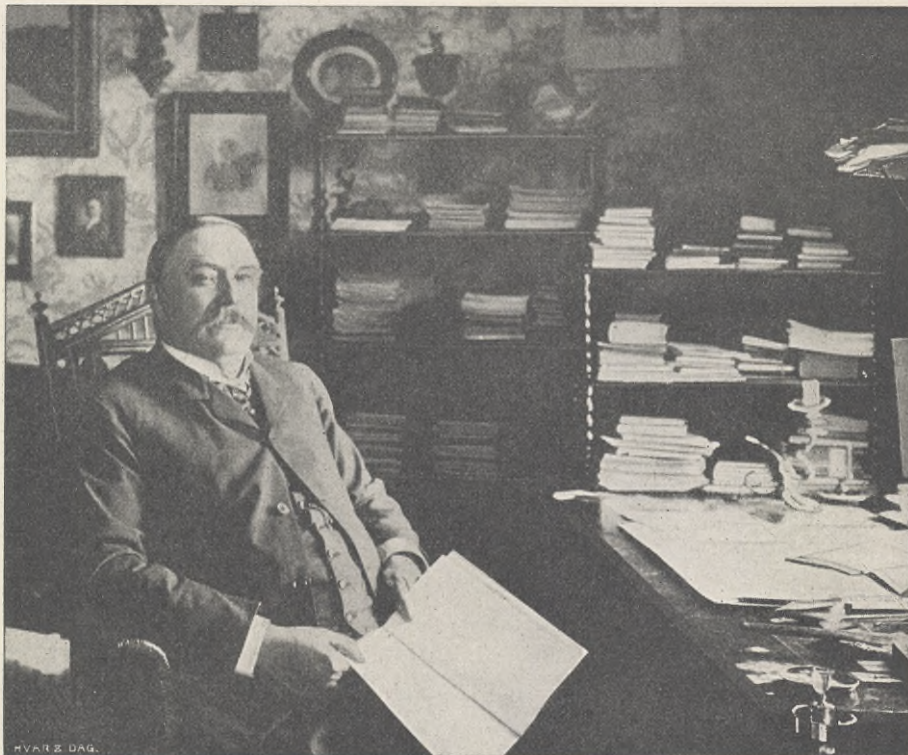
Den 9 sept. afled i Stockholm Sveriges kanske allra främsta kapacitet på skogsskötselns område byråchefen i domänstyrelsen Johan Olof af Zellén, född den 3 aug. 1844 i Stockholm. Z. blef student i Uppsala 1862 och utexaminerades från skogsinstitutet 1864. Samma år blef han e. öfverjägare i Kopparbergs och året därpå i Stockholms län. 1867 var han tillförordnad andre lärare vid skogsinstitutet, förordnades 1868 till föreläsare för Danielslunds skogsskola och blef 1870 tjänstförrättande jägmästare i Gästriklands revir. 1880 blef Zellén ordinarie jägmästare i samma revir, den 15 dec. 1882 t. f. föredragande å domänstyrelsens skogsafdelning och den 5 december 1884 byråchef å rotel IV i samma styrelse.

Z. var lika rik på idéer och initiativ som arbetssam och praktisk. Han bidrog också i hög grad till den storartade utveckling, som statens skogsväsen nått under de senaste 25 åren. Äfven för den enskilda skogsvården räckte hans kraft till.

Under åren 1871—1881 var han skogsförvaltare vid Österby bruk och åren 1872—1882 vid Söderfors bruk, där af honom uppdragna vackra ungskogar skola komma att länge bevara hans minne. Zellén var också vice ordförande i styrelsen för Föreningen för skogsvård och en af denna förenings stiftare.

Föutom talrika artiklar i de dagliga tidningarna och facktidskrifterna har Zellén utgifvit följande själfständiga större arbeten:

Handledning vid skogars indelning, Sthlm 1879; Om tillväxtborren och dess användande, Stockholm 1893; Handbok för skogsägare och skogsmän vid skogars värdering och tillgodogörande, Stockholm 1900; Synpunkter vid beräkning af skogstillväxten, Stockholm 1903; Den nya lagstiftningen angående vård af enskildes skogar med kommentarier jämte anvisning för skogarnas skötsel. Stockholm (Norstedt & Söners förlag) 1904; Om våra skogars framtid, Stockholm 1905; (ingår i serien Skogsvårdsföreningens folkskrifter), samt hans helt nyligen (maj 1906) utkomna stora redogörelse: Om våra skogars bättre vård och högre afkastning, hvilken äfven ingått i Skogsvårdsföreningens tidskrift.

Efter fotografi.

Målad: Bengt Silfversparre.

J. O. AF ZELLÉN. †

CLAUDE GERARD, 85 ÅR.

Den 2 september fyllde författarinnan fru Aurora Lovisa Ljungstedt, f. Hjort, känd i vida kretsar under pseudonymen *Claude Gerard*, 85 år.

Född i Karlskrona ingick Aurora Hjort år 1846 äktenskap med departementschefen S. V. Ljungstedt och gjorde sig som skriftställarinna bemärkt genom sina år 1857 utgifna

”Dagdrifverier och drömmier”. Bland hennes öfriga arbeten må nämnas: ”En jägares historier” (1861), ”Psyko’ogiska gåtor” (1868), ”Moderna typer” (1872), ”Samlade berättelser” (1872—82) o. s. v. Claude Gerard har särskildt skrivit saker i den spännande stilen, hvilka lifligt intresserade den äldre publiken.

Efter porträtt.

Målad: Bengt Silfversparre.

FRU A. L. LJUNGSTEDT.

TELEFONERING UTAN TRÅD.

För ögonblicket talas det inom hela den för vetenskapliga frågor intresserade världen mycket om de försök med telefoning utan tråd hvarmed fransmannen Maiche sedan lång tid tillbaka är sysselsatt och som nu kröntes med en relativt epokgörande framgång. Visserligen ha experimenten icke lämnat förberedelsernas stadium, men har man Graham Bells trådtelefon i minnet och betänker hur denna apparat, som från början betraktades som en "lärd" leksak och ett kuriosum, snart nog var en i det praktiska oumbärlig hjälp. så vågar man ställa stora förhoppningar för morgondagen på Maiches apparat

Han började sina experiment med trådlös telefon för omkring fem år sedan, i det att han betjänade sig af jorden som strömledare. På detta sätt lyckades han göra sig hörd på ända till tre kilometers afstånd. Ett år senare åstadkom han, med vattnet som uteslutande medium, telefonförbindelse mellan Toulon och Ajaccio, en sträcka af mer än 300 kilometer. Men de metoder han nu uppfunnit betyda ett alldeles nytt uppslag. Tills vidare kan man endast samtala på ett afstånd af 30—40 meter, men apparatens utvecklingsmöjligheter försäkras af uppfinnaren vara så godt som obegränsade.

Det militära tillgodogörandet af hvarje ny uppfinning är ju en fråga, som nu för tiden genast tages upp. Också har man genast beräknat att undervattensbåtarna skola vara bland de första som praktiskt söka tillämpa uppfinningen.

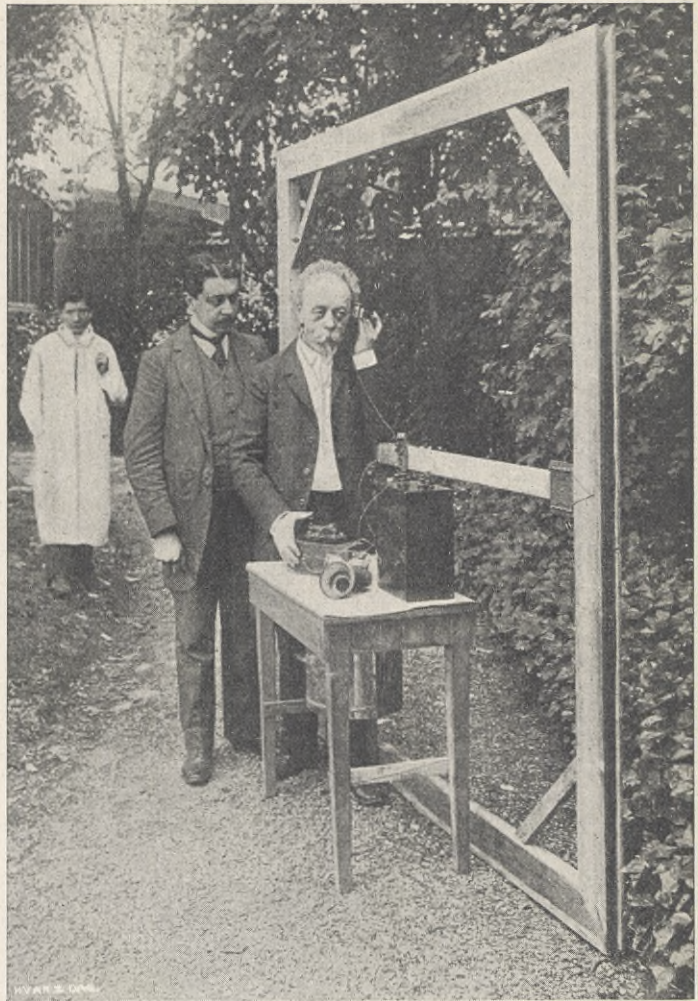
Maiche, som är bosatt nära Paris, har de sista åren sysslat med undersökningar på kemiens och elektricitetens område.

Som ett souvenir af det franska studiebesöket meddela vi porträtten af de båda ledande personligheterna bland gästerna.

I professor *Vidal de la Blache*, Frankrikes mest framstående geograf, äger vårt land en varm beundrare. Han presiderar i Association franco-scandinave, där hans intresse för de nordiska länderna utan tvifvel är en värdefull faktor. Under sin resa i Sverige hade prof. Vidal glädjen blifva underättad om en utmärkelse, som kommit honom till del.

de la Géographie de la France, gaf anledning till denna utmärkelse.

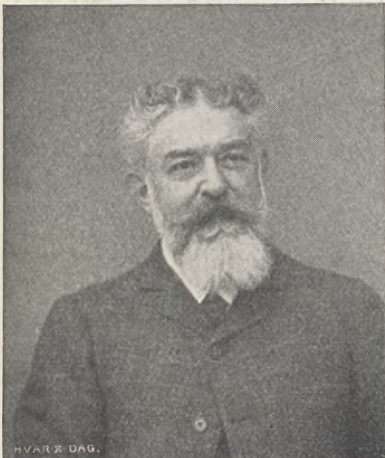
Monsieur *Cotelle*, Göteborgsgruppens preses, lämnade efter sig intrycket af en nobel och sympatisk världsman och ej minst af en framstående talare. Som dignitär betraktad är mr Cotelle synnerligen framstående. F. d. préfet (landshöfding) är han nu "conseiller d'état", medlem af statsrådets sektion för offentliga arbeten, åkerbruk, handel och industri. För några år sedan var mr Cotelle erbjuden envoyé-posten i Stockholm, men måste då på grund af sin hustrus sjukdom afböja anbudet. Efter den bekantskap han gjort med vårt land, skulle mr Cotelle enligt egen utsago måhända ej afböja en andra gång.

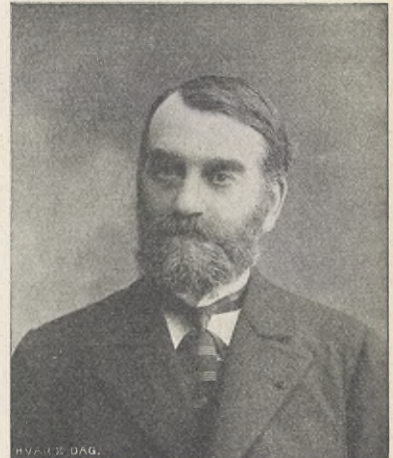
MR MAICHE MED SIN APPARAT FÖR TRÅDLÖS TELEFONERING.

Apparaten består af två med järntråd försedda träramar. Genom en transformator af Maiches uppfinning sker strömöverföringen från ram till ram.

Académie des sciences morales et politiques har tilldelat honom ett betydande pris ur den af François Joseph Audiffret instiftade fonden till belöning af förträffliga verk, ägnade att höja moralen och fosterlandskärleken. En af professor V. förlattad bok, Tableau

STATSRÅDET COTELLE.

PROFESSOR VIDAL DE LA BLACHE.

(Forts. fr. sid. 829).

des och sågo framför sig med ett förskräckt uttryck. Men då hon i det nästa vände sig emot mig, hade hennes ansikte åter sitt gamla sofvande uttryck, och hon kväfde en gäspning. Jag hade således inte sett rätt; inte ens detta hade förmått rubba hennes lugn. Och det uppsteg inom mig en dof vrede mot henne.

Hon var ingen prinsessa. Hon var endast en lat, slö flicka, underbart fager visserligen, men icke mäktig en tanke på eller oro för andra.

Så kom den dag, då allt störtade samman. En morgon befanns majorens rum tomt; äfven äldsta fröken var försvunnen. Midt i den allmänna bestörtningen infann sig fiskalen från närmaste stad jämte två detektiver. Man kom för att äntligen gripa hufvudmannen för ett af åttiotalets värsta svindlarebolag.

Endast en gång under denna villervallans och bestörtningens dag såg jag Maj, och den synen förföljde mig sedan i årtal: ett ansikte, hvitt som snö, med ett par stora, förskrämda ögon.

* * *

Ären gingo. Det var sträfsamma år för mig: först studieåren, då jag ensam och fattig, måste uppehålla mig genom konditionerande och privatläsning, och så de första åren efter min läkareexamen, då det gällde att skaffa sig icke blott bröd för dagen utan ock en ställning i lifvet. Det kom stål i viljan — kanske kom det ock något af hårdhet i mitt innersta jag. Mina veka ungdomsdrömmar hade jag längesedan måst slänga undan, bland dem låg drömmen om prinsessan Törnrosa, dammig och nästan glömd. Tog jag stundom fram den, så såg jag på den med ett litet leende som öfver något längesedan förgånget.

Maj Ståhle hade jag sett några gånger under de senaste åren. Hon uppehöll sig i hufvudstaden hos släktingar sades det. Nog klappade mitt hjärta högre

då jag först såg den smidiga gestalten röra sig bland människovimlet, med solguld bland de tjocka flätorna och hy af rosenblad. Men det var inte henne jag begärde längre. Jag hade småningom lärt mig inse, att prinsessan Törnrosa endast fanns i sagan. Men just därför, att jag ändock där fått syn på henne, kunde jag ej nöja mig med en vanlig ung flicka, en som ej bar furstemärket på sin panna. Och så beslöt jag att lefva ensam.

Lifvet var ju ändå så rikt. Hade jag inte nu fått ett verksamhetsfält, där jag kunde lägga ner alla mina krafter — den arma lilla ön däruppe i Lofoten, som ej på årtal vetat af någon läkare. Där skulle min personlighet få utveckla sig fritt, där skulle allt det varma inom mig lösas och strömma ut till välsignelse. Och så skulle väl den gapande tomheten i min själ fyllas.

Så går jag en dag, försänkt i tankar, genom Humlegården. Då hör jag bredvid mig ett barns gråt. Jag blickar upp och ser, ser som i en dröm — Smärt och slank står en ung kvinna böjd öfver en liten trasig, gråtande pojke. Hennes leende är mildt som en mors, och de stora, öppna ögonen stråla af kärlek. Sakta böjer hon sig ned och kysser den lille. — Då falla fjällen från mina ögon. Prinsessan Törnrosa, du min ungdoms älskade, så har jag då äntligen funnit dig!

När vildrosorna stodo i blom, då reste vi till Lofoten, vi två, reste med jubel och fröjd att bringa sol in i låga, stormpiskade stugor. Och jag vet, att det har lyckats. Ty vid min sida är hon, den goda prinsessan, hon som ömmar för de små, de sorgna och lidande. Och när jag kysser hennes röda läppar, stryker hennes mjuka kind och blickar in i hennes strålande ögon, då förstår jag, att endast sådan måste hon vara, sagornas prinsessa, vid hvars vagga feen Ljusöga stått.

GENERAL TREPOFF. †

Rörande general Treppoff ha under senaste tiden de mest motsäggande rykten cirkulerat. Bl. a. har man velat påstå att han förgiftats af sina egna tjänare. Den officiella dödsorsaken är blodprop.

THÉRÈSE HUMBERT,

har i dagarne frigifvits ur fängelset. För Paristidningarnes intervjuare talar hon alltjämt lika förhoppningsfullt om Crawfordarne och deras oräkneliga millioner.

SKRÄCKVÄLDET I RYSSLAND.

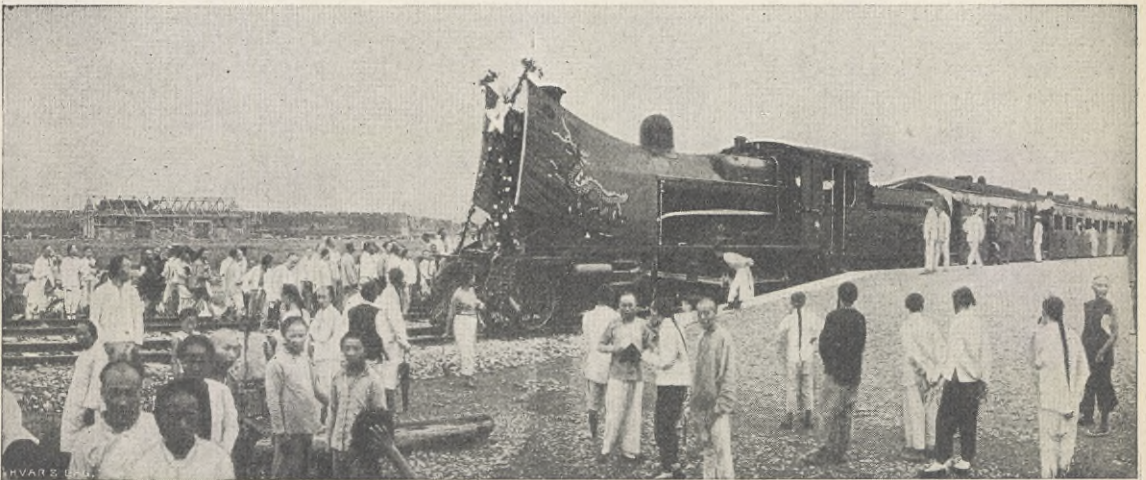
Efter fotografi.

IDENTIFIKATIONSPATRULLER I WARSCHAU.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—Öbg

1. PATRULLEN POSTERAR I ETT GATHÖRN. Soldaterna häjda alla förbigående och pröfva deras pass. Ögonblicklig arrestering blir följden om papperen äro det minsta otillfredsställande.
2. MASSARRESTERINGAR. Personer, hvilkas papper befunnits oklara föras till arresten.

KINAS EMANCIPERING.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—Öbg

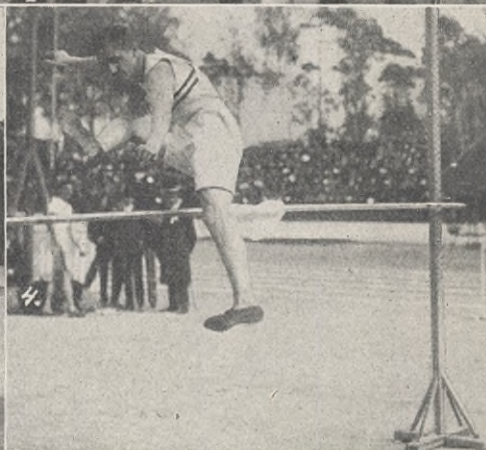
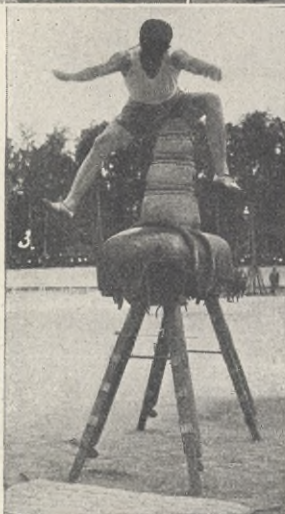
FRÅN INVIGNINGEN AF DEN 90 MILES LÅNGA JÄRNBANAN I JANGTSEDALEN MELLAN SHANGHAI OCH NANKING.

DE STORA IDROTTSTÄFLINGARNA I STOCKHOLM.

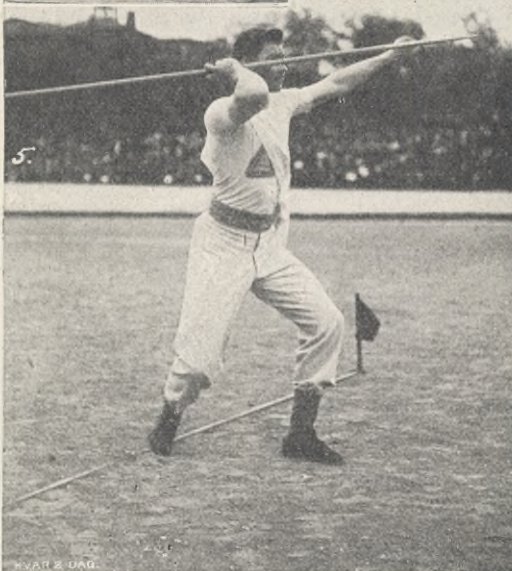
1. 5.000 METER LOPPET: Ur detta utgick som segrare stockholmare Dahl med ett skan linnaviskt rekord 15 m. 30 ²/₅ sek.
2. GRUPP AF DELTAGARE: *Melander*, 1:sta pris längdsprång (1), *Butterfield*, England, 1:sta pris 1,500 m. löpning (2), *Dupont*, Belgien, 1:sta pris höjdsprång (3), *Pihkola*, Finland (4), *Weinstein*, Tyskland.
3. GRENHOPP: Härleman.
4. WEINSTEIN, världsberömd hoppare.
5. JACOBSONH, Finland, 2:dra pris i spjutkastning.
6. LEMMING, Göteborg, 1:sta pris i kulstötning och spjutkastning, (nytt världsrekord 95,55).

De af allmänna idrottsklubben i Stockholm anordnade internationella täflingarna ägde rum den 15 och 16 sept. i ganska ogynnsam väderlek. Flera skandinaviska rekord sattes.

Täflingarne voro delvis ett upprepande af dem, som en vecka förut hållits i Göteborg. Särskildt i längdhopp visade sig svenskarne öfverlägsna.

Af de utländska deltagarne torde engelsmannen *Butterfield* (hastighetslöpare) och tysken *Weinstein* (hoppare) vara de mest uppmärksammade namnen.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

Kisohé - Bengt Sjöberg.

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

En frikostig gifvare, som dock önskar vara okänd har sat: *Göteborgs museum* i tillfälle att förvärfva en vid *Cu-neos menageri* död amerikansk bison eller "buffel". Djuret ifråga, som är i det närmaste fullväxt — det var vid sin död fem år gammalt — är 2,5 meter långt med en bughöjd af 1,5 meter. Det tillhör ett som bekant i det närmaste utrotadtjurslag. Och af de millioner, som ännu på 1870 talet betade på västerns prärier, finnes nu endast några hundratal kvar, skyddade af

Efter fotografj.

Kitché: Kem. A.-B. Bengt Sjöförsäkrare Sjöhm—Ug

människan såsom i "Yellowstone park", eller fördrifna till "barren grounds", nära nog otillgängliga arktiska ödemarker, ej långt från "Stora Slafsjön". Mest torde de stora Pacificbanorna, som förbundet Atlanten med Stilla hafvet, bidragit till bisonhjordarnes sprängande. Det är med vemod man tänker på hur den "civiliserade" människan farit fram mot dessa ståtliga djur. — Af hvad här sagts framgår nog hur dyrbar den gåfva är, som museet fått mottaga och som under konservator *Skoogs* förfarna händer liksom fått lif igen; mig veterligen är det den enda bison i Sverige.

Bland andra värdefulla nyförvärf märkes ett väldigt elghornspar skänkt af konsul *C. Lyon*. Det stammar från *Färila* i *Helsingland* och mäter ej mindre än 98 cm. mellan de yttersta spetsarna. Märkligast är det därigenom att å hvardera hornet finnes en grof bakåtriktad spets. Det var i sista stund konsul *Lyon* räddade denna granna skogstrofé,

ty från en tysk officers mäss hade redan inkommit ett frestande anbud till dess förre ägare.

NÄR HÖSTSTORMEN HVINER.

FÖR HVAR 8 DAG AF *STEN*.

Hvarför skälfter du, min son, när höststormen hviner kring vår gamla stuga? Skrämmar dig lommens vilda skrik eller mörkret, som står såsom en tät mur ända in på fönstret? Eller rådes du, att de vilda vågorna skola röfva ifrån dig hvad du har kärt? Hvarför skälfter du min son? Svara mig, din mor!

Du tiger. — Jag vet du tänker på *Maja-lill*, på henne, som de röfvat ifrån dig, de vilda vågorna. Ser du henne sådan hon steg i sin faders båt, den lätta fiskebåten med segel hvita som mäsens vingar? Hennes gula flåtor dansa i solskenet, hennes ögon glittra som morgonsol öfver lekande vågor. Hon nickar åt dig på backen. Ser du hur röda hennes kinder äro och hur hennes tänder blänka som hvitaste hafsskum! — Inte ryser du inför henne, din rodnande ros, där hon står i solskenet? Säg, min son!

Du tiger. — Jag vet du tänker på *Maja-lill*. Ser du henne sådan hon låg på stranden, vid spillrorna af faderns båt? Kiselstenarna glimma i solen, men härligare glänser hennes gyllene hår. Hennes kinder äro hvita som de lätta molnen på himmelen och leendet blidt som månken öfver viken en augustinatt. Hon är prydd som en brud med krona af fång på huvudet. — Inte ryser du för henne, din hvita brud? Säg, min son!

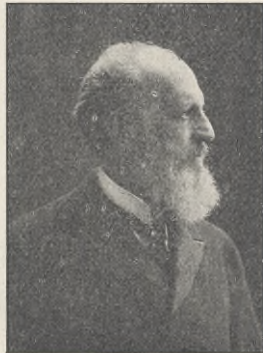
Du tiger. — Jag vet du tänker på *Maja-lill*. Du ser henne ensam bland rasande vågor. Inte kunde du höra hennes rop min son, lommen skrek ju, och hafvet röt. Inte kunde du se hennes kamp därute — mörkret låg ju tjockt som en fäll. Du hörde ej hur hon skrek ditt namn, tills ropet kväfdes och dog bort; du såg ej hur saltskummet sköljde rodnaden från hennes kinder, hur stormen ref upp hennes gula flåtor, hur vågorna vräkte henne i hafvet. — Och din båt, den säkra, som klyfver vågen lätt som den vilda anden — den låg där stilla vid stranden. Det är detta du tänker på, min son, när höststormen hviner kring vår gamla stuga. Och därför skälfter du. Kom, min son! Gråt ut hos mig, din mor!

K. J. EDWALL.

Kontraktspresten och kyrkoherden Karl Johan Edwall fyllde den 14 sept. 80 år. Stud. ex. 47, prästvigd 60, kyrkoherde i Över-Kalix 67, i Toisåker sedan 73, kontraktsprest i Ångermanlands östra kontrakt 89—96.

I. H. PALME.

65 år fyllde den 16 sept. verkst. direktören i Stockholms intecknings-A.-B. Johan Henrik Palme P. aflade stud. ex. 56; kamalex. 58, notarie i borgarståndet vid ständsriksdagen 65—96, i bevillningsutskottet vid Riksd. A. K. 67—69 och sedermera i F. K. Grundare af Sthlms intecknings-Gar.-A.-B. v. ordf. och verkst. direktör därstädes 69.

K. G. T. WETTERVIK.

Borgmästaren i Enköping Theodor Wettervik fyllde den 28 sept. 50 år. Stud. ex. 79, hofrättsex. 83, e. o. not. i Göta hofrätt s. å, v. häradstörding 86, borgmästare i Enköping sedan 93.

J. T. SÖDERBERG.

Docenten i matematik vid Uppsala Universitet, fil. dr. Jakob Söderberg, fyllde den 18 sept. 50 år. Stud. ex. 75, docent 86.

L. A. CELSING.

Kammarherren Lars Arnold Celsing, ägare af egendomen Lindholm (Nyköpings län), fyllde den 21 september 70 år. Stud. ex. 56, elev vid Falu Bergskola 59—60. Mångårig kommunalordf. i La Malma, flerårig landstingsman, led. af Riksd. A. K. 82—84.

J. E. VON KRUSENSTJERNA.

65 år fyller den 26 sept. generalpostdirektören Julius Edvard von Krusenstjerna i Stockholm. Utförlig biografi i jämte helsidesporträtt återfinnes i H. 8. D. III : 44.

G. W. KASSMAN.

60 år fyllde den 7 sept. disponenten för Gamlabro fabriks-A.-B. i Norrköping Gustaf Waldemar Kassman. Stadsfullmäktigt m. m.

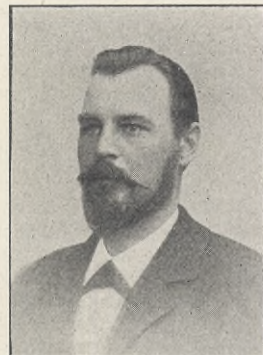
K. HJ. HÖGSTEDT.

50 år fyllde den 5 sept. godsägaren Knut Hjalmar Högstedt på Sofielund i Södermanland. Ordförande i bevillningsberedning, vice ordförande i kommunalnämnd och stämman, ledamot af kyrko- och skolerådet.

K. R. MOJSQUETTE.

60 år fyllde den 9 sept. direktören K. R. Mojsquette i Linköping, verkst. direktör i A.-B. Göteborgssystemet, Linköpings bostads A.-B., Litografiska A.-B. m. m. Mångårig ledamot af stadsfullmäktige.

F. O. ISRAELSSON.

Bruksägaren Frans Oscar Israelsson i Allgutsboda fyllde den 24 aug. 50 år. Grundare af Johansons Glasbruk och Glasmåleri samt Modala Glasbruk, båda i Allgutsboda, Kronobergs län. Styrelseled. i Allgutsboda sparbank.

T. HELLEBERG.

Majoren vid kungl. Väg- och Vattenbyggnadskåren Theodor Helleberg, fyllde den 11 sept. 50 år. Distriktschef i västra väg- och vattenbyggnadsdistriktet.

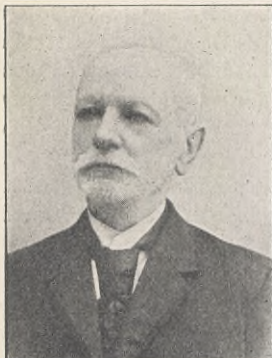
E. PETRINI.

50 år fyller den 30 sept. docenten Edvard Petrin i Uppsala. Stud. ex. 74, fil. kand. ex. 78, fil. lic. ex. 89, fil. dr. samt docent i ästhetik s. å, i teor. filosofi 1900.

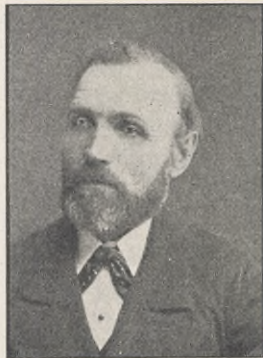

PORTRÄTTGALLERI

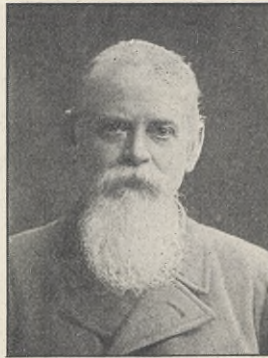
F. H. O. STÅLHAMMAR. †

Den 26 aug. afled f. d. löjtnanten Hjalmar Stålhammar å villa Carls-lund, Blekinge, 82 år gammal. 80—97 redaktör och utgivare af "Svensk Biotning". Den af honom fram-ställda blomsterhonungen har fun-nit marknad öfver hela Sverige.

M. PERSSON. †

Den 18 aug. afled i Uppsala, aka-demirättsaren Matts Persson i Stab-by, Uppsala-Näs, 79 år gammal. Ordf. i kommunalstämmen och nämnden, nämndeman, kyrkovård m. m.

C. G. EGGERTZ. †

Den 4 sept. afled på Mariehill vid Rönninge, assistenten fil. dr Carl Eggertz, f. 45 Stud. 67 och fil. dr 89. Assistent vid Landtbruksaka-demiens försöksanstalt vid Exper-imentalfältet.

P. I. G. CEDERSCHIÖLD. †

Häradshöfdingen Ivar Ceder-schiöld afled i Mariestad den 11 sept 46 år gammal. Stud.-ex. 77, ex. till rättegångsverken 80, häradshöfding 98. Stadsfullmäktig i Ma-riestad. ordf. i styr. för Sydsvenska Kredit A-B:s afdelningskontor i Ma-riestad, styrelseled i Mariestad-Kinekulle järnvägs A-B.

Efter fotografi.

Klubb: Kem. A.-B. Heltat Sjöfregattens Nämnd—Öbg

FRÅN LUNDSTRÖMSBYSTENS AFTÄCKANDE I JÖNKÖPING. Enskildes och korporationers kransar nedläggas vid bysten.

MEDARBETARE TILL HVAR 8 DAGS PORTRÄTTGALLERI.

Redaktionen är hvar och en tacksam som *insän-der förslag till införande af porträtt* åtföljdt af så dana *allmänna uppgifter* att ett införande kan ifråga-sättas. Då *redaktionen anser detta vara fallet, INSANDA VI* till vederbörande direkt en anhållan om lån af porträtt jämte särskilda (olika) blanketter att ifylla med noggranna uppgifter. Till ledning för in-tresserade medarbetare vilja vi påpeka:
att H. 8 D. bestrider alla kostnader för reproduktion och införande af porträtt;
att i fråga om *födelsedagar* sådana böra meddelas helst omkring en månad före bemärkelsedagen,

samt att vi *endast införa jämna 10-års- eventu-ellt 5-årsperioder*, (d. v. s. 50, 60, 70 etc., event-55, 65, 75 etc. år);

att Redaktionen, som är fullständigt opartisk, *måste helt förbehålla sig att afgöra hvarje förslags antagande eller ej*;

att vår framställning om medarbetareskap främst *afser erhållande af uppgifter om framstående civila personer, hvilka icke finnas närmare omnämnda i matriklar eller årskalendrar.*

Redaktionen.

ILLUSTRERADT ALLEHANDA.

HVAR 8 DAGS fotograf & Sthlm

Kilchér: Bengt Silfverparre.

»MARIA MED BARNET» AF ANDERS LORENTZ.

som iscensatt den första revyn "Häxorna på Syltberget" och i densamma hade en synnerligen välskött roll (fr. v. 4); bokhandlaren *Ossian Humbla* samt försäkringsdirektör *Fr. Crone*, som skött teaterns ekonomi. Alla

Efter fotografi.

Kilchér: Bengt Silfverparre.

TEATERKOMMITTÉN PÅ NORRKÖPINGSUTSTÄLLNINGEN.

Efter fotograf.

Kilchér: Bengt Silfverparre.

FRÅN BASAREN I KÖPING.

En gammal tafla, "Maria med barnet", utförd 1684 af målaren Anders Lorentz, som på 1600-talet inkallades till Sverige, har af konstintresserad person oförmodadt påträffats i en bod i Stockholm. Taflan är särskildt märklig, därför att den i forna dagar suttit i Kungsholms gamla, numera uppbrunna kyrka och varit försvunnen allt sedan branden på 1700-talet. Målningen saknar för rätten visst icke konstvärde. Dess äkthet är otvivelaktigt på grund af signaturen.

* * *

Norrköpingsutställningen lider nu mot sitt slut. En faktor, som kraftigt bidragit till att hålla humöret vid makt, är utställningens teater.

Teatern har en rätt lustig förhistoria. Den kom till på c:a 3 veckor, och den klyftige byggmästaren satte det hela i en backe, som gaf en förträfflig, naturligt parkett.

Vi lämna här en bild af de fyra män, som stått i spetsen för saken. De äro: Lektor *Alfred Stenhagen*, (n:o 2 fr. vänster), hvilken för sceniskt bruk utarbetat skämtrevyn "Under Utställningen" direktören för Norrköpings folkteater *Fritz Strandberg*,

ha de genom sin verksamhet förvärfvat sig allmänhetens tack och sympatier.

*

I Köping har till förmån för stadens Skytte-, Antituberkulos- o. a. föreningar hållits en stor basar som lämnat åtskilliga tusen kronors behållning.